

Martyrernas dag

Frågan är denna:

- 1) Kom Jesus hit för att lida så att vi skulle slippa?
- 2) Eller kom han hit för att han med sitt lidande skulle göra det möjligt för oss att segra på samma sätt som han?

Annandag jul är av hävd martyrernas dag. Ordet martyr betyder som bekant rätt och slätt "vittne". Vi tänker oss att du står inne på banken när Hells Angels kommer in och rånar. Du blir senare kallad till domstolen för att vittna. Du vet säkert att sådana vittnesbörd kan bli rent livsfarliga. Även om just rånarna sätts bakom lås och bom finns det många andra änglar närvarande vid rättegången och de kommer att noga hålla reda på vem du är.

Begreppet "att vittna" har i våra ögon fått en slagsida till att berätta om vilka märkvärdigheter Jesus har uträttat i just mitt liv. Detta finner många vara svårt eftersom de tycker att Jesus egentligen borde ha gjort långt mer. "Jag har inget att vittna om", säger de ofta. Eftersom det inte blev så stor förändring känner man sig lätt som hemmasonen: "Mig har du aldrig gett ens en killing för att jag skulle göra mig glad med mina vänner."

Att bli rättfärdig i en ond och krävande värld är (eller kan vara) livsfarligt. Så länge du bara vittnar om en god och allsmäktig Gud löper du inte så stora risker. Då bemöter man dig främst med förakt. Vi läser om Paulus när han kom till Korinth:

När Silas och Timoteus kom ner från Makedonien, var Paulus helt upptagen med att predika ordet och vittna för judarna att Jesus är Messias. ⁶Men de gick emot honom och hånade honom. Då skakade han sina kläder och sade till dem: "Ert blod skall komma över era egna huvuden. Jag är utan skuld. Från och med nu går jag till hedningarna." ⁷Och han gick därifrån och tog in hos Titius Justus, en man som fruktade Gud och som hade ett hus alldeles intill synagogan. (Apg 18:5-7)

Här gjorde man det man brukar göra: I stället för att bemöta i sakfrågan hånade man vittnet. Ofta räcker det för att tysta oss. Men inte Paulus! I stället för att vittna *för Kristus* övergick han till att vittna *mot dem som hånade honom*. Observera att han inte svarade med samma mynt. Han kallade dem inte för andliga pappskallar. Hans vittnesbörd bestod i att han inte ens hade dammet gemensamt med dem längre. Detta var just ett vittnesbörd om deras skuld och inte en spottloska.

Också detta är att vittna!! Det behövs ofta i en ond värld. Man vittnar om hånarens orättfärdighet. Petrus inför Stora rådet:

De förde fram apostlarna och började förhöra dem: "Genom vilken kraft eller i vilket namn har ni gjort detta?" ⁸Då uppfylldes Petrus av den helige Ande och svarade dem: "Ni

folkets rådsherrar och äldste, ⁹eftersom vi i dag förhörs med anledning av en välgärning mot en sjuk man och tillfrågas hur han har blivit botad, ¹⁰så skall ni alla och hela Israels folk veta att den här mannen står frisk framför er i kraft av Jesu Kristi, nasaréens, namn. Honom korsfäste ni, men Gud har uppväckt honom från de döda. (Apg 4:7-10)

Här ser vi en viktig sak. Petrus står värnlös inför Rådet. Detta har betydelse både för dem han anklagar och för tredje part för i den situationen vräker man inte ur sig vad som helst. Ryssar som satt i USA och anklagade sovjetsystemet hade givetvis lägre trovärdighet än de som sa samma sak och var kvar i Sovjet.

Paulus fick snart nog känna på att också han var värnlös – att han varken kunde eller ville skydda sig med hjälp av makt.

När Gallio var landshövding i Akaja, gick judarna till gemensamt angrepp mot Paulus och drog honom inför domstol ¹³och sade: "Den här mannen förleder folk att dyrka Gud i strid mot lagen." ¹⁴Just som Paulus skulle ta till orda, sade Gallio till judarna: "Om det vore fråga om något brott eller något illdåd skulle jag naturligtvis ta upp ert klagomål, ni judar. ¹⁵Men gäller det tvistefrågor om ord och namn och er egen lag, då får ni själva avgöra saken. I sådana tvister vill jag inte vara domare." ¹⁶Och han drev bort dem från domstolen. ¹⁷Alla grep då synagogföreståndaren Sostenes och misshandlade honom framför domarsätet, utan att Gallio brydde sig om det. (Apg 18:12-17)

Sostenes förestod då församlingen av kristna hedningar i Korinth (1 Kor 1:1). Om man inte kunde komma åt Paulus och om Gallio hade sagt att han inte lade sig i deras religiösa tvister, så såg sig judarna oförhindrade att ge sig på just Sostenes. Detta är den risk som vittnen alltid löper i gränsytan mellan Världen och Guds rike.

"Andlig krigföring"

På senare år har vi översköljts med undervisning om så kallad "andlig krigföring". Denna visar sig bestå i att man ropar i Jesu namn för att driva ut djävulen ur Sverige eller åtminstone ur Uppsala. Bibeln innehåller inte ett ord om sådana övningar. Jag har en gång för rätt många år sedan varit med om en bönesamling med en förkunnare från just Uppsala. Samlingen startade med bön till Gud men urartade rätt snart i "krigföring" eftersom förkunnaren i fråga menade sig ha fått alla sina framgångar genom denna teknik. Slutet blev att han drog med sig en annan predikant ut i någon sorts improviserad rituell dans mot djävulen. Den slutade med att båda låg på golvet och rullade om varandra. Det liknade mest Afrika före missionärernas tid.

Allt kan bevisas eller åtminstone motiveras med bibelord. I detta fallet är det denna text som brukar åberopas:

Till sist, bli starka i Herren och i hans väldiga kraft. ¹¹Tag på er hela Guds vapenrustning, så att ni kan stå emot djävulens listiga angrepp. ¹²Ty vi strider inte mot kött och blod utan mot furstar och väldigheter och världshärskare här i mörkret, mot ondskans andemakter i himlarna. (Ef 6:10-12)

Om vi skall vittna mot någon för att han skall bli omvänd (eller åtminstone få chansen) så skall vi göra det i kärlek eftersom allt som vi inte gör i kärlek är utan

värde inför Gud. Hur skall jag kunna göra det om den andre hotar mig till livet – eller hotar med långdragen tortyr? Svaret är att jag måste se att jag inte kämpar mot människor. Texten från brevet till Efesus är inte någon uppmaning till något slags "andligt" krig. Den gör det möjligt för oss att få ett förnyat sinne i enlighet med hur Paulus skrev till församlingen i Rom:

Så förmanar jag nu er, bröder, vid Guds barmhärtighet, att frambära era kroppar som ett levande och heligt offer som behagar Gud – er andliga gudstjänst. ²Och anpassa er inte efter den här världen, utan låt er förvandlas genom sinnets förnyelse, så att ni kan pröva vad som är Guds vilja, det som är gott och fullkomligt och som behagar honom. (Rom 12:1-2)

Vi skall frambära våra kroppar till ett heligt offer. Det betyder inte att vi skall bli självmordsbombare men vi tjänar Gud genom att ta risker som gäller även för vår kropp.

Vem kan skilja oss från Kristi kärlek? Nöd eller ångest, förföljelse eller hunger, nakenhet, fara eller svärd? ³⁶Det står ju skrivet: För din skull dödas vi hela dagen, vi räknas som slaktfår. ³⁷Men i allt detta vinner vi en överväldigande seger genom honom som har älskat oss. (Rom 8:35-37)

Det är då vi har möjligheten att segra.

Läget i Sverige

Kristenheten i Sverige går tillbaka med raketfart. Vi har varit mycket respekterade men den tiden är snart förbi i vårt land – kanske för alltid. Desperationen växer och många kloka ledare försöker analysera läget, så även jag. Somliga försöker lära sig nya grepp i församlingsväxt eller marknadsföring. Man tar hit predikanter från växande församlingar i USA eller Korea. Men vad skall de lära oss, de som inte ens känner klimatet i vårt land? Jodå de kan profetera precis som David Wilkerson gjorde för en del år sedan. Vårt uppdrag är ju dessutom inte att få församlingen att växa utan att lotsa därtill villiga människor till omvändelse och frälsning – vilket är *något helt annat*.

Moralismen flödar dessutom över alla bräddar. Vi skall engagera oss i det och i detta så vänder nog konjunkturen. Om inte annat skall vi engagera oss i bön. Det konstiga är att vi bara får dåligt samvete av alla dessa kloka råd. Alla sorters lidande människor ställs fram inför våra ögon från gatubarn i Brasilien till romer i Sverige. Frågan blir till sist om vi vill ägna oss åt någon enda av dem för deras skull eller om vi känner det som en plikt att göra för vår egen. Och ingenting blir gjort av allt det fina som vi borde göra.

Frågan är nu inte vad *vi* skall göra utan vad *Gud* väntar på. Nå, gärna det. Men vad väntar han på?? Han vill att vi skall ge upp vår längtan efter att behålla andras respekt, att också framgent slippa idiotstämpeln, förföljelse och tortyr. Vi är kallade till seger men inte till vilken seger som helst utan till en seger i efterföljelse.

Alltså en likadan seger som den som Jesus vann.

Det handlar inte om att vara villig att jobba till gränsen för total utbrändhet. Det handlar om att vilja ge upp sin bekvämlighet på ett helt annat plan.

Det handlar inte ens om att acceptera att man kan behöva räkna med bråk om man vittnar. Poängen är att segern som vi är kallade att vinna ligger innesluten i lidandet. Detta är ingen tråkig biverkan utan det är själva segern så som den räknas i Guds rike. Den segern har ingenting med församlingsväxt att göra även om vi kan lära oss ett och annat om vad Herren själv bekräftar, exempelvis bibeltrohet.

Den stora frågan

Har vi genomgått sinnets förnyelse eller är det den Gud väntar på att få ge oss?

Frälsningen är gratis men den övertygar mig samtidigt om att jag ingenting äger av allt det jag trodde mig äga. Inför Gud äger jag faktiskt inte ens min kropp. Detta betyder att ju rikare vi är desto större motvilja känner vi mot den överlåtelse som Gud väntar på. Det handlar inte bara om pengar utan också om kunskap och talanger av alla möjliga slag. Visst är det roligare att ägna sig åt gåvoupptäckande än att gå ut och riskera något. (Det är inget fel på gåvoupptäckande, bara det får lov att vara en bisak och inte upphöjs till det enda viktiga.) Du vill väl bli en däre för Kristus på riktigt?

Lära sig lydnad

Medan han levde här i köttet, ropade han högt under tårar när han bad och åkallade den som kunde rädda honom från döden, och han blev bönhörd och tagen ur sin ångest. ⁸Fastän han var Son, lärde han sig lydnad genom sitt lidande. ⁹Och när han hade fullkomnats, blev han upphovet till evig frälsning för alla som lyder honom, ¹⁰och han blev av Gud kallad överstepräst, en sådan präst som Melkisedek. (Heb 5:7-10)

Att fullkomnas bygger här på det grekiska ordet teleios som också betyder att nå målet vilket jag tycker skulle passa bättre här. Några rader längre ner heter det:

Ingen som lever av mjölk är mogen för en undervisning om rättfärdighet. Han är ännu ett barn. (Heb 5:13)

Paulus delar med sig av sin egen erfarenhet

Och för att jag inte skall bli högmodig på grund av dessa utomordentligt höga uppenbarelser, har jag fått en törntagg i köttet, en Satans ängel, som slår mig i ansiktet, för att jag inte skall förhäva mig. ⁸Tre gånger bad jag att Herren skulle ta den ifrån mig, ⁹men han svarade mig: "Min nåd är nog för dig, ty kraften fullkomnas i svaghet." Därför vill jag hellre berömma mig av min svaghet, för att Kristi kraft skall vila över mig. ¹⁰Så glädes jag mig över svaghet, misshandel och nöd, över förföljelser och ångest, eftersom det sker för Kristus. Ty när jag är svag, då är jag stark. (2 Kor 12:7-10)

Om detta är målet så har jag i alla fall en bra bit kvar. Jag har svårt att glädjas över det jag har att kämpa med. Detta kan stämplas som en sjuk masochism där man frossar i självplågeri. Det gjorde inte Paulus. Han glädde sig inte över lidandet i sig utan i medvetandet om att detta beredde väg för Guds seger.